

ÜHINEMISE SÕNUMED

TAPA
PIIRKONNA
ÜHISLEHT

NR 3/6

JUUNI 2004

TASUTA

Loodava valla arengu üldpõhimõtted

Tapa-Saksi-Lehtse valla (edaspidi tinglikult Ühisvald) arengukava on Ühisvalla tegevuse aluseks. Ühisvalda nimi ja sümbolika leitakse konkursi teel.

Käesolevas artiklis toodud üldpõhimõtted on Ühisvalla arengukava koostamise aluseks. Ühisvalla arengukava on suunatud Ühisvalla inimestele ja seetõttu on kõik ettepanekud oodatud.

Arengukava alused on Ühisvalla tegutsemise lähtekohaks 2009. aastani.

Juhtimine

Valdkonna eesmärk on pädeva ja efektiivse juhtimisega tagada valla haldussuutlikkus ja arenguvõime ning piirkondade esindajate kaasamisega otsuste kujundamise protsessi aidata kaasa ühtse identiteedi kujundamisele ja Ühisvalla tasakaalustatud arendamisele.

Ühisvalla vallavalitsus paikneb Tapa linnas. Lehtses, Jänedal ja Moel asuvad teeninduskeskused, mille kaudu osutatakse piirkonna elanikele asjaajamise, raamatukogu, avatud internetipunkti ja sotsiaalhoolduse teenuseid ning võimaldatakse kasutada teeninduskeskuse ruume kodanikeühenduste koosolekute läbiviimiseks.

Vallavolikogu on 21-liikmeline. 2005. aasta nn ühinemisvalimistel on valimisringkondadeks praegused omavalitsused. See tagab, et uude volikogusse valitakse esindajad kõigest ühinevatest omavalitsustest.

Piirkondade (kogukondade) esindajateks valla juhtimises võivad olla külanemad ja külaseltside/seltsingute juhid, kellele antakse järgnevad õigused:

- Ühtegi otsust, mis puudutab või võib puudutada piirkonna üldisi huve, ei võeta vastu piirkonna esindajate seisukohta ära kuulamata;
- Vallavalitsus kaasab piirkonna esindajad kõigi küsimuste, mis puudutavad või võivad puudutada piirkonna üldisi huve, ettevalmistamise ja otsustamise protsessi.

Elu- ja sotsiaalkeskond

Haridus

Haridusvaldkonna eesmärk on luua valla kõigile lastele, sõltumata elukohast, tingimused soovidele, huvidele ja võimetele vastava primaarhariduse omandamiseks.

Ühisvallas on olemas optimaalne haridusasutuste võrk, kus töötab tasakaalustatud kvalifitseeritud pedagoogiline kaader. Eesti- ja venekeelset keskharidust antakse Tapa linnas.

Tsentraliseeritud on kooliasutuste juhtimine, millega koos on valla struktuuri tekkinud hoonete haldus- asutus.

Loodud on soodsad tingimused laste alushariduse omandamisel, arvestades lapsevanemate soove, ja võimalused erivajadustega laste õpetuseks enne kooli. Loodud on nõustamissüsteem lapsevanematele, kelle lapsed on kodused.

Ühisvalla haridusvõrgu kujundamisel on lähtutud alus- ja alghariduse kättesaadavusest kodule võimalikult lähedal ning eesmärgist tagada põhi- ja keskhariduse kõrge tase.

Valla haldusterritooriumil on rakendatud õpilastransport, mis tagab õpilaste veo valla õppeasutusse üldjuhul õpilase kodust vähemalt kolme kilomeetri kauguselt.

Vallasiseses liikumises koolivõrgu erinevate üksuste vahel makstakse õpetajatele sõidukompensatsiooni.

Huvihariduse kättesaadavus maapiirkondade lastele paraneb, kuna kaob senine omavalitsustevaheline arveldamine.

Vallas pakutava hariduse konkurentsivõime tõstmiseks tehakse vajalike õpetajate leidmiseks neile soodustusi elamispinna saamisel või üürimisel.

Korraldatud on täiskasvanute vabahariduslik koolitussüsteem. Elanikele on tagatud kaasaegse infotehnoloogia kasutamise võimalus avalikes internetipunktides.

Koostatud on valla haridusasutuste renoveerimiskava aastateks 2004–2010 ja selle rakendamiseks on taotletud raha ka vallavälistest allikatest.

Kultuur, sport, vaba aeg

Valdkonna eesmärk on tagada Ühisvalla piirkondade areng ja kindlustada vallaelanikele mitmekülgset võimalust osalemiseks kultuuris, spordis ja muudes vaba aja sisustamise vormides.

Vald tunnustab ja väärtustab vallakodanike ühistegevust. Valla kohustus on läbi viia ülevallalised üritused, korraldades neid võimalusel Ühisvalla erinevates piirkondades.

Eelistatakse valdkonna tegevuspõhist rahastamist, mis tugineb tegijate ühistegelikkule (kolmas sektor) initsiatiivile ja väljakujunenud tavadele. Kultuurikollektiivide ja spordiklubide rahalisel toetamisel lähtutakse ühtselt mudelist, mille osad on baasraha ja projektipõhine rahastamine.

Vald kindlustab koostöös seltsidega kultuurimajade, seltsimajade, spordihoonete ja -baaside korrasoleku.

Noortespordi rahastatakse pearahal alusel, et pakkuda võimalikult palju lastele tegevust. Rakendunud on üle valla toimiv seeriavõistluste süsteem eesmärgiga tuua rohkem inimesi sportima.

Tapa linnaraamatukogu on Ühisvalla keskraamatukogu. Teeninduskeskustes olemasolevad või moodustatavad külaraamatukogud on keskraamatukogu filiaalid.

Vald arendab ja toetab kultuuri-

Aegviidu sai ühineva piirkonna naabri staatuse. 13. mail sõlmis Aegviidu vald lepingu ühineva Tapa, Lehtse, Saksi ja Kadrina piirkonnaga. Tegemist on ühinevate omavalitsuste koostöölepingu lisaga, mille alusel saab Aegviidu endale naabristaotuse ja õiguse osaleda ühiskomisjoni istungitel ning saada informatsiooni. Aegviidu vallavolikogu esimees Kalle-Eerik Morna (vasaku) ja ühiskomisjoni esimees Kuno Rooba pärast lepingu allkirjastamist

Foto Heiki Vuntus

alast välissuhtlust, teeb koostööd naabervaldade kultuuriasutustega info vahetamise ja kasutamise eesmärgil.

Loodud on tingimused erinevate noorte-, laste- ja spordilaagrite korraldamiseks.

Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

Sotsiaalhoolekande peamine eesmärk on niisuguste tingimuste (sotsiaalse infrastruktuuri) loomine ja kujundamine, milles kõigil inimestel on võimalik maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.

Olemasolevast omavalitsuskeskusest väljaspool asuv teeninduspunkti võrgustik on seadustatud ja viidud ühtse standardina omavalitsuse teeninduspunkti mõiste alla. Seoses rahvastiku vananemisega on vallas loodud juurde orienteeruvalt 20–25 hooldekodu kohta.

Erinevad eelarveliste toetuste piirmäärade ühtlustatud juba enne ühinemist.

Tulenevalt vajadusest on kasutusele võetud sotsiaalkorterid, et tagada elamispiind endaga mittetoimetulevaile inimestele.

Toimetulekku toetatakse jätkuvalt paljulapselisi ja noori peresid ning üksikvanemaid. Loodud on perekeskus mittetoimetulevate perede nõustamiseks. Töötutele ja töötajatele on organiseeritud sotsiaalne rehabilitatsioon.

Järgpeidevalt lahendatakse ja leevendatakse vanurite ja puuetega inimeste toimetulekuprobleeme, arendatakse nende koduhooldust. Kriisilukorra tekkimisel ollakse valmis hoolduse ja hingeabi pakkumiseks.

Sotsiaalvaldkonna paremaks korraldamiseks on ühtlustatud selles valdkonnas tegutsevate töötajate infovahetus. Inimestega otseselt suhtleval sotsiaaltöötajal on võimalus kasutada ametisõidukit ja tänapäevaseid sidevahendeid.

Tervishoiuvaldkonna eesmärk on

tagada kvaliteetse arstiabi kättesaadavus, arvestades kohalike vajadusi ning maksimaalselt ära kasutades olemasolevaid ressursse ja arenguvõimalusi, aidata kaasa tervist ja tervisliku elukeskkonda väärtustava hoiaku kujundamisele ja arendada terviseedenduslikku tegevust.

Regionaalpoliitilise meetmena toetatakse perearstide tegevust väljapool Tapa linna.

Ettevõtlus- ja töökeskkond

Valdkonna eesmärk on luua Ühisvallas ettevõtluseks soodsad poliitilised ja infrastruktuurilised tingimused, viies bürokraatia miinimumini.

Ühisvald osaleb transpordisüsteemi juhtimises ja arendamises, mis tagab valla haldusterritooriumil inimeste liikumisvõimaluse keskuse ja teeninduskeskuste vahel vähemalt kolm korda ööpäevas.

Koostöös naaberomavalitsustega on rakendatud ühine arenguorganisatsioon. Ühisvalla teed on hooldatud. Tänavad ja teed, kus paiknevad teeninduskeskused, on tolmuvabad. Koostatud on üldplaneering, arvestades ühinemisejärgseid mõjusid.

Koostatud on tööjõu igapäevase liikumise analüüsist tulenev transpordi- ja teekava.

Toetatakse ettevõtlustegevusega seotud erinevaid projekte. Juurutatakse infotehnoloogilisi rakendusi, sh koolitatakse elanikkonda.

Rakendatakse meetmeid küla haldussuutlikkuse parandamiseks.

Tapa turule on leitud optimaalne rakendus.

Toetatakse ja vajadusel osaletakse järgmistes arenguprojektides: Tapa tööstuspark, Tapa põhjapoolne tootmispiirkond, Kõrvemaa turismikeskus.

Kohalik omavalitsus ja ettevõtjad tegutsevad ühiselt valla reklaamimisel ja positiivse maine loomisel.

Tehniline infrastruktuur ja kommunaalmajandus

Valminud on Ühisvalla tehniliste infrastruktuuride renoveerimis- ja arengukavad aastateks 2005–2010. Kava teostamiseks on taotletud lisavahendeid Euroopa Liidu struktuurifondidest ja muudest vallavälistest fondidest. Jätkatakse Tapa tööstusparki alade arendamist ja investorite jaoks ettevalmistamist.

Teed ja teedevõrk

Koostöös Eesti riigiga on leitud võimalused Tapa viadukti ehituse finantseerimiseks ja ehitamiseks. Tapa viadukt on lülitatud Euroopa Liidule esitatava infrastruktuuriprojekti koosseisu.

Koostatud on ühisvalla liikluskorralduse kava ning teehoiukava.

Hinnatud on valla teede olukord ja koostatud koostöös naaberomavalitsustega remondi-, ehitus- ja hoolduskava. Tiheasustusega piirkondadesse on ehitatud jalgratta- ja kõnniteid. Bussipeatused on korrektselt tähistatud ja varustatud ooteplatvormidega.

Teedele on paigaldatud külade ning teiste haldusüksuste piiride tähisted. Tolmuvabaks on muudetud suuremate asulate sisesed teed. Pidevalt korrasatakse ja remonditakse vallateid. Tapa linnas ja asulates, kus asuvad teeninduskeskused, on korrasatud välisvalgustus.

Õpilasmarsruutidele jäävad teed on korras ja rekonstrueeritud.

Koostöös naaberomavalitsustega on esitatud Piibe maantee rekonstrueerimise taotlus ja sellele on saadud positiivne vastus. Samuti on koos naaberomavalitsustega esitatud Jänedal-Perila ning Tapa-Lehtse-Jänedal maantee tolmuvabaks muutmise taotlus saanud positiivse otsuse.

Rekonstrueeritud on Tapa-Lehtse-Jänedal tee. Tapa-Lehtse-Jänedal-Vetla maantee on kaetud tolmuvaba kattega.

Järgneb lk 4

Kui ühinevad erinevate maakondade omavalitsused

Omavalitsuste kujunemise etapid

Alates 1989. aastast, kui toimusid esimesed demokraatlikud täitevkomiteede saadikute valimised, on toimunud ka täitevkomiteede ja külanõukogude ümberkujundamine omavalitsusteks – valdadeks ja linnadeks. Esimesed omavalitsuste staatused (taastati) anti Eestis 1990. aastal. Sealtmaalt on protsess olnud pidev ja lõppes 1994. aastal. Valdavalt kujunesid need omavalitsused olemasolevate külanõukogude piires. Külanõukogude piirid läksid omakorda kokku kolhooside-sovhooside piiridega. Ka majandite arv (300) ja uute omavalitsuste arv (260) langes enam-vähem kokku. Kui majandite piiridega kokkulangevus ei olnud absoluutne, siis rajoon-maakond langes täielikult kokku – 15 ja 15! Seega on tegemist nõukogude haldusjaotuse järjepidevusega!

Omavalitsused moodustusid erinevate suurustega: Tallinn ca 400 000 elaniku ja Ruhnu 70 inimest. Sama erinevad olid majanduslikud võimalused – eelkõige eelarve maht. Alates 90-ndate keskpaigast on omavalitsused realselt ka ühinemisprotsesse läbi viinud (Halinga – Pärnu-Jaagupi – üks esimesi). Seni on ühinemiste tempo olnud suhteliselt tagasihoidlik ja on hõlmanud ainult ühe maakonna piires olevaid omavalitsusi. Täna on Eestis 241 KOV-i. Maakondade lõikes on aktiivsus erinev. Kui näiteks Rapla maakonnas on ühinemised olnud mahukamad, siis enamuses maakondadest, on see olnud pigem erandlik sündmus, kui süsteemne tegevus.

1999. aastal küll alustati valitsuse initsiatiivil ulatuslikku haldusreformi, kuid see siiski vaibus poliitilistel põhjustel. Sealtmaalt on valdade, linnade ühinemistesse suhtutud väga ettevaatlikult ja on eriti rõhutatud selle vabatahtlikkust. Sellele vaatamata on siiski ühinemisi toimunud, aktiivsemalt on selles suunas tegutsenud eelpool nimetatud Rapla maakonnas. Käesoleval aastal on aktiveerunud valitsuse tegutsemise. Uuesti on üles võetud nn „ühinemise kompensatsioon“ küsimus.

Omavalitsuste ühinemise eesmärgil on paljud omavalitsused alustanud koostööd. Kas see koostöö kannab ka hilisemate ühinemiste eesmärki, seda näitab aeg koostöö ja ühiste tegutsemiste käigus on ka näha, et need ületavad kohati ka maakondade piire. Toon siin näiteks sellised

tegutsemised, mis seonduvad Järvamaaga: Tapa+Lehtse+Saksi; Koeru+Rakke; Imavere+Kabala+Võhma+Kõõ; Türi+Käru. Need protsessid on arenenud erineva tempoga ja tulemust on raske ennustada. Arvata võib, et mitmed sellised ühinemise katsed jäävadki katseteks. Reaalseim ühinemise võimalus on seniste märkide järgi just siin, Tapa ümbruses.

Mida endast kujutab omavalitsuste ühinemine, mis ületab maakondade piire?

Eesti omavalitsuste kujunemise algusest 1990. aastal on nüüd juba 14 aastat. See tähendab, et struktuurid on üha rohkem kinnistunud, omavalitsuste tegevus on üha tugevamini paika loksunud oma radu pidi. On välja kujunenud infrastruktuurid, oma vallale, linnale iseloomulikud jooned. On arendatud oma arendustegevust, on oma lähenemine eelarvele, on kujundatud oma laenupoliitikat, on kujunenud oma töötasustamise süsteemid jne.

Samuti on välja kujunenud maakonnasisesed struktuurid: liidud, ühisasutused, maakondlikud seosed jne. Igas maakonnas on need vähemal või suuremal määral erinevad. Näiteks on maakondade lõikes erinev omavalitsuste liitude poliitika. On ju teada, et mõnes maakonnas ei ole kõik omavalitsused liitude liikmed. On erinev osamaksupoliitika, on erinev ühisüritustel osalemise poliitika, on loodud erinevad ühisasutused.

Kui vallad, linnad otsustavad alustada ühinemisläbirääkimisi mõne teise maakonna omavalitsusega, siis on selge, et tegemist ei ole ainult erinevate omavalitsusega, vaid ka erinevate süsteemides tegutsevate omavalitsusega. Teise maakonna omavalitsus ei osalenud selle maakonna omavalitsuste ühistegevuses. Seega on need väljakujunenud struktuurid ja sidemed suhteliselt tundmatud. Eestis on juba nii välja kujunenud, et omavalitsused nokitsevad omaette ja kui maakonna sees tehakse veel koostööd, siis väljapool maakonda on sellist ühistegevust harva.

On siiski teatud tegureid, mis mingil määral on erinevate omavalitsuste ühistegevust tagant sundinud. Näiteks: praostkondade ja kirikute tegevused, surnuaiad, osalemine ühistes projektides – Greenway, Piibe maantee projekt jne.

Üks tõsisemaid probleeme hariduses on koolipiirkonnad ja sealt tule-

Järva maavanema kohusetäitja esitas konverentsil enda nägemuse Tapa piirkonna ühinemisprotsessist

Foto Heiki Vuntus

nevad tasaarveldamise küsimused. On juhtumeid, kus kokkulepped on olemas ja konflikte ei ole, kuid on ka näiteid, kus konfliktid on päris tõsised.

Kui nüüd on plaanis siiski ühinemine erinevate maakondade omavalitsuste vahel, siis eriti oluline on see, kuhu maakonda uus omavalitsus hakkab kuuluma!

Konkreetselt selles piirkonnas – kas Suur-Tapa hakkab olema Lääne-Virumaa või Järvamaa koosseisus. Suur-Tapa peab otsustama kuulumise omavalitsuste liitu. OL põhikirja järgi osalevad omavalitsused liidus põhimõttel, kus igapähele on nn üks hääle – liidu liikmemaks on kõigile ühe suurusega, vaatamata omavalitsuse suurusele. Osalemine liidu tegevuses tähendab kohe ka osalemist kõigis liidu struktuurides – volikogus, juhatuses, komisjonides.

Puhtpraktiliselt tähendab see, et Lehtse vald liitub ühinemise korral Lääne-Viru omavalitsusliidu tegevusse. Osaleb kõikides eelpoolnimetatud struktuurides. Liitumine toimub vastavalt LV arvutivõrkudele. Hakatakse osalema sealsete võrkude hooldamisel ja kulude kandmisel. Samal ajal seisab ees ka otsus – JOL-i struktuuridest tuleb lahkuda ja ümselt tuleb lahkuda ka võrkudest. Tuleb lahkuda ka JOL-i volikogust, juhatusest, komisjonidest.

Samasugune liikumine seisab ees

ka teistes valdkondades. Kuid need liikumised valdkondades võivad olla lahenduslikult erinevad. Näiteks Järvamaa haigla koosseisust lahkumine ei pea ilmingimata toimuma, kõik oleneb põhikirjast.

Kui Lehtse vald hakkab olema Suur-Tapa koosseisus, siis teeb ta nende kõikide valdkondade kohta analüüsi, kuidas need struktuurid on töötanud ja annab neile valla poolt ka mingi hinnangu. See hinnang sisaldab ka seisukohta – kas sellest, või tollest struktuurist lahkutakse mitte midagi kaotades või mõnest struktuurist ei taheta sugugi lahkuda. Nüüd teistpidi sisenedes uutesse struktuuridesse Lääne-Viru maakonnas, peavad lehtselased omama infot – kas uued struktuurid on töötanud sama efektiivselt valla jaoks. Või lihtsamalt – kuhu sisenedes on vallale hea, kuna see töötab paremini kui Järvamaal, või kuhu sisenedes on valuline, kuna see töötab kehvemini kui Järvamaal jne.

Selge on üks – uude struktuuri, eriti teises maakonnas, on keeruline siseneda ja kohanemine võtab aega. Kindlasti tuleb tagasilööke ja kindlasti tuleb ette momente, mida ei osanud keegi ette näha.

Eelnev oli Lehtse probleemistik suunaga Lääne-Viru poole. Nii kaua, kui ei ole otsust tehtud Suur-Tapa poolt, mis suunas liikuda, niikaua tuleb arvestada ka varianti, et see uus

omavalitsus liitub Järvamaaga. Täpselt samamoodi peavad tapalased endale selgeks tegema, missugused plusid-miinusid neid ootavad Järvamaa struktuuridesse sisenemisel.

Erinevatesse struktuuridesse sisenemine ja teistpidi, lahkumine võtab kindlasti aega ja ressursse. Ühinemise käigus on vaja kindlasti ka need aspektid endale selgeks teha ja ka kuluna välja arvestada!

Omaette küsimus on riigi halduse seos sellise ühinemise variandiga. Antud juhul võib tekkida küsimus harukondlike regioonide jaotusega. Kui näiteks Lehtse vald ühineb Tapaga ja see uus omavalitsus saab olema L-V koosseisus, siis tuleb näiteks maksuametil teha otsus, kas Lehtse osa on nüüd edaspidi Kirde maksuameti haldusalas ja mis siis sellega kaasneb. Samuti politsei haldusalas. Ja seda veel mitmes teises valdkonnas.

Samuti on omaette küsimus nn. toimealade temaatika. Antud juhul ei ületa omavalitsuste ühinemine mitte ainult maakonna piire, vaid ka toimealade piire.

Soovin kõigile asjaosalistele, et nad oma töös hakkaksid nendele probleemidele varakult mõtlema, ja lõpuks head tulemust oma asja ajamisel.

Tähve Milt,
Järva maavanema kt
Tapa kultuurikoda,
13. aprill 2004

Linn jäägu linnaks ka valla osana

Töötanud seitse aastat linnapeana ja ühe aasta vallavanemana ning omades vastavaid juhtimiskogemusi, võin otseselt väita, et koostöö, kuhu kuuluvad nii erinevad omavalitsusüksused, ei saa tegutseda ühise mütsi all, arvestamata valla ja linna juhtimise eripära.

Linn jäägu ikka linnaks, eksisteerigu ta siis valla, maakonna või riigi ühe osana! Ma ei saa aru ka nendest, kes valdada ühinemise arutledes seavad esikohale nn tõmbekeskuse ja näevad selles seda ainuõiget, kes jagab, võtab ja valitseb. Siin on alati oht, et keskus korjab viljad, nüüd aga juba ühiselt põllumaalt, jättes jäägid äärealadele.

Tegelik arutelu saab ju olla ainult selle üle, kuidas otstarbekamalt rahva elu korraldada, tagades vabatahtlikult ühinenud kogukonna tegevusega (tööga) üldise heaolu ja palga-

tes professionaalidest koosneva meeskonna rahva poolt esitatud ideede teostamiseks. Seda kõike võiks juhtida majandusteadmistega direktor. Kus paikneb aga see koht, kus piirkonnast valitud rahvaasemikud (poliitikud) eesotsas poliitilise vallavanemaga (ühtlasi volikogu esimees) koos käima hakkavad, ei oma kaasajal enam mitte mingisugust tähtsust. Samuti ei oma erilist tähtsust, kus paikneb ühe või teise spetsialisti töökoht. Kaasaegses arvutiseeritud, internetiühendusega varustatud ühiskonnas on võimalik koguda vajalik informatsioon ja andmesitik põhivarutusse, seal see töödelda ning vajalik seaduslikul tasemel fikseerida, et kindlustada palgatud inimesed igapäevase informatsiooni ja lasta neil teostada vajalik aruandlus.

Palju selleks inimesi vajatakse,

saab väga lihtsalt välja arvutada, kui vajalikud tööd ja toimetamised selgeks räägitud. Eesti riik on jõudnud seaduspärase vastuvõtmisel juba nii kaugele, et siin enam suuri tühimeikke, ka omavalitsuste osas, olla ei tohiks.

Suurvallas asuvad üksused – linn, alevik ja küla – peaksid olema iseisesevad, mis eraldi võetuna ei oma suurt juhtimisaparatuuri, küll aga rahva hääle esindajat linnapea, alevivanema või küllavanema näol, kelle mõneliikmelise (näiteks linnas kolm, alevikus kaks ja külas üks) kaaskonna kohustuste hulka kuulub ka kohapealse rahva teenindamine vajalike igapäevaste toimingutega ja neile info edastamine, sealjuures võiksid (peaksid?) linnapea, alevivanema ja küllavanemate esindajad olla (olema) ka potentsiaalsed volikogu liikmed.

Vajalikud investeeringud aga on

see peamine pähele, mis tuleb igal osapoolel paika panna juba eos, st enne kui ühinetakse. Näiteks Tapa linna rahvas ei ole rahul, et linna saabub, läbi kinnisvaraärimeeste kontrollimatu tegevuse, üha rohkem sotsiaalabi vajavaid inimesi. Selle tagajärjel suureneb linnas sotsiaalabi vajavate inimeste hulk ja üha enam getostub endine sõjaväelinnas.

Näib, et seaduslikult on linnavalitsusel sellise tegevuse ärakeelamine või takistamine peaaegu võimatu. Küll aga muudaks seda kohaliku kinnisvara hinnatõus, mis aga saab toimuda ainult siis, kui sellesse otseselt investeerida. Olgu selleks siis kasvõi osaline halvas seisus olevate amortiseerunud suurelamute otsene likvideerimine, samuti olemasoleva detailplaneeringu rakendamine. Ma ei ole kuulnud, et endine sõjaväelinnas loodusliku paikne-

mise või kommunikatsioonide olemasolu poolest teistest linna piirkondadest kuidagi viletsam oleks. Maine poolest aga kahjuks küll! Tähelepanu tuleb aga kahtlemata suuremat tähelepanu, et muuta see vähemalt võrdväärseks teistega.

Kindlasti ei võimalda seda täielikult kohalik eelarve, st aga, et tuleb lakkamatult otsida just selle probleemi lahendamise tarbeks abivahendeid mujalt – riigilt, Euroopa abifondidest jne. Vastasel korral neelab getostumine meid koos teiste heausksete ühinejatega enne, kui jõuame midagi koos tegema hakatagi.

Suur-Tapa nimi tekitab minus ebamäärast tunde, seepärast pakun ühisvallale ajaloost lähtuvalt Lehtse-Tapa – Lehtsepa või Lehtapa nime, mis tundub olevat antud olukorras kõige õiglasem.

Raivo Raid

Mida saab tapalane haldusreformist?

Päris palju on minu kui Tapa linna napea käest küsitud, mida kasulikkud võivad tapalane haldusreformiga. Olen püüdnud vastata eelkõige lähtuvalt küsija isikut puudutavatest aspektidest.

Lehes sellele küsimusele vastates esitaksin alustuseks ise küsimuse: kes on tapalane? Tapa linnal ei ole pikka ajalugu nagu lähilinnadel Rakverel ja Paidel, kelle linnaõigusi üle 700 aasta. Kolmanda-neljanda põlve täiskasvanud tapalasi on üksikud. Tapa linna elanikkond on moodustunud valdavalt ümbritsevatest valladest Tapale elama kolunud inimestest. Paljude ajaloolised juured on Tapat ümbritsevates küladest ja Lehtse alevikus.

Paljude Tapa perekondade metsaja põllumaad ning hooned paiknevad naabervaldades. Näiteks minu esivanemate metsamaa paikneb kolmes naabervallas. Siinjuures näen võimalust, et haldusreformi järele ei pea suhtlema nende kinnistutega seotud küsimustes enam kolme erineva vallamajaga, vaid vajalikud toimingud saab teha ühes kohas. Olgu probleemiks maamaksuteade või midagi muud.

Linnaelarvest pea poole moodus-

tavad hariduskulud. Täna toimub liituvate omavalitsuste vahel õpilaskohtade eest arveldemine, mis kohati tekitab probleeme, eriti huvihariduse osas. Kvalifitseeritud õpetajatest on puudus, eriti raske on inglise keele õpetajate leidmine.

Olen seisukohal, et liitumise järel on tänu ühtsele koordineerimisele, võimalus leida kogu piirkonnale ja sealhulgas Tapa koolidele kõrgelt kvalifitseeritud õpetajad. Selle tulemusena paraneb Tapal antava hariduse kvaliteet. Tapa koolide maine tõuseb veelgi.

Tapa linna üks prioriteet on uute ettevõtete toomine linna ja olemasolevate kindlustamine kvalifitseeritud tööjõuga. Tapa tööstusküla projekti raames oleme palju suhelnud erinevate investoritega. Üks esimesi küsimusi on: palju elab linnas inimesi? Palju on nendest tööealisi? Tuleb tunnistada, et praegune 7000 elanikku ei ole atraktiivne koht tööjõumuhukaks investeerimiseks, juhul kui vajatakse üle 30 töötajat. Omavalitsuse suurearvulisem tööealine elanikkond muudab investeringute tegemise atraktiivsemaks. Sama loogika kehtib omavalitsuse rollist ja olulisusest Eesti ja Euroopa

tähenduses.

Usun, et omavalitsus, kus paikneb tööstusele orienteeritud linn ja miljööväärtuslik maapiirkond, on äärmiselt atraktiivne. Sarnaselt on praegu Tallinna piirkonnas – elatakse maal ja töötatakse linnas. Tapa puhul oleks mastaabid lihtsalt teised.

Üksikisiku tulumaks aga laekub ühele omavalitsusele, mille tulemuseks on võimalus arendada tasakaalustatult nii maapiirkonda kui linna.

Suurenenud eelarvega on võimalik teha vajalikud investeeringud korraga. Mitte nii, nagu nõukogude perioodil, kus kümnet teha ehitati korraga viis aastat ja ükski ei andnud sellel ajal toodangut. Mõistlik oleks olnud teha kaks korraga valmis ja oleks saanud nii toota kui tarbida.

Tapa piirkonna haldusreformi ettevalmistava ja läbiviiva ühiskomisjoni liikmete ja ühinevate omavalitsuste juhtidega saab kohtuda ning neile küsimusi esitada 14. augustil kell 10–14 Tapa linnapäevade ajal üles seatud infotelgis.

Kuno Rooba,
Tapa linnaapea,
ühiskomisjoni esimees

TAPA HALDUSPIIRKONNA AJALOOLINE ÜLEVAADE

Algus esimeses ühislehes

Viru maakonda kuulusid Saksi vald: Aru, Kaavli, Kadapiku, Kiku, Lokota, Loksu as, Luduniidu, Metspere, Nõmme, Pariisi, Priima, Saksi as ja k, Sauna, Sultsi as, Tiluhallika, Undla-Piilu, Vahakulmu. Undla vald: Arapere, Hulja as ja k, Härjadi, Imastu as, Imastu-Pankase, Jõepere as, Jõetaguse as, Kadapiku, Kadrina, Koplimesa, Kriiska, Kõrbse, Kõrgemäe, Kääbaste, Lageda as, Lante, Leikude, Mariburi, Mäi, Männiku, Mäoküla, Nagala, Neeruti as, Orutaguse, Pakitu, Polli as, Põima, Päre as, Rüstamäe, Saari, Salla, Saukse, Sirgu, Sootaguse, Sorgi, Telliskopli, Tirpiko, Tokolopi, Tuulemäe, Tõrma, Udriku, Udriku-Pankse, Uduküla, Undla as, Valgma, Vanamõisa, Vandu, Võduvere, Väljataguse.

1926. aastaks oli mitu alevit sedavõrd suurenenud ja jõudu kogunud, et sooviti maakonnavalitsusest sõltumatuks saada. 30. juulil 1926 sai linnaõigused Tapa. 1930. aastate teine pool tõi omavalitsuste tegevusse ja haldusjaotusesse suuri muudatusi.

7. aprillil 1937 anti välja Vallaseadus. Seaduses määratleti vald kui maakonna halduslik alljaotus ning selle korraldus. Valla asutamise, kaotamise ja piirimuudatused otsustas Vabariigi Valitsus. 19. aprillil 1938 anti välja Maakonnaseadus, Linnaseadus ning Kohaja kinnistusüksuste nimede korraldamise seadus. Viimati nimetatud seadus määras, et haldusüksused, külad ja alevikud peavad kandma eestipärast nime.

Seaduse rakendamiseks loodi Siseministeeriumi juurde Kohanimede Nõukogu. Linnanimedest luges see nõukogu võõrapäraseks – Kilingi-Nõmme, Paldiski ja Sindi. Tapa ja Mõisaküla linna nime muutmise vajadus jäi linnavolikogu otsustada.

Linnaseaduse alusel jaotati linnad astmetesse järgmiselt: pealinn Tallinn. I astme linn Tartu. II astme linnad Narva, Pärnu, Nõmme, Rakvere, Valga ja Viljandi. Ülejäänud linnad, sealhulgas Tapa, olid III astme linnad.

Maakondade piirid olid püsivad muutmata 1. jaanuarist 1925. a. Vabariigi Presidendi otsusega nr. 88. 7. oktoobrist 1938 kinnitati uute valdade nimekirj. Vastavalt sellele muudeti 1939. aastal paljude valdade ja maakondade piire. Muuhulgas muudeti Järva- ja Virumaa piiri Saksi valla ümbruses. Selle reformi käigus jagati Saksi ja Nõmmküla valdade külad ning asumid nelja valla ja kahe maakonna vahel.

Peale muudatusi kuulusid Järvamaa koosseisu teiste seas Ambla vald ilma kolme külast koos uute Kaarevere, Tammiku, Jõgisoo, Roosna ja Koigi külaga ning Roosna, Suuga ja Karkuse asumiga Nõmmküla vallast, mis kaotati. Lehte vald – koosseisus Lehte valla külad; Tõrma küla ja Imastu asum Undla vallast; Saksi, Priima, Kaarli-Piilu, Uus-Piilu, Lokuta ja Vahakulmu küla ning enamki Saksi asumist Saksi vallast, mis kaotati ning Saiaokli asum Nõmmküla vallast; Kuru, Kitseküla ja Rägavere küla ning Jootma asum Ambla vallast; Pillapalu asum Anija vallast Harjumaalt. Virumaa koosseisu kuulusid teiste kõrval Assamalla vald, kuhu kuulus en-

Foto Heiki Vuntus
Aivar Ojaveri on Saksi vallavolikogu esimees

dine Porkuni vald väikeste muudatustega ning Kadapiku küla Saksi vallast. Undla vald endises suurus ja Aruküla, Kiku, Pariisi, Nõmme ja Metsapere küla ning osa Saksi asumist Saksi vallast. Tapa linn (3807 el) oli iseseisev haldusüksus Järva maakonnas.

Eesti okupeerimise järel 1940. aasta juunis asuti omavalitsuste faktilisele likvideerimisele. 25. juulist lõpetati maa-, linna- ja vallavolikogude tegevus ja nende ülesanded pandi maa-, linna- ja vallavolikogudele.

1945. aasta talvel alustati Eestis ettevalmistustega külanõukogude loomiseks. Sama aasta aprilliks valmis seaduseelnõu, kus külanõukogude üldarvaks pakuti 650, arvestusega kuni 1000 elanikku ja 250 majapidamist külanõukogus. Seadlus külanõukogude moodustamiseks võeti vastu 1945. aasta augustis. Kokku oli ette nähtud moodustada 637 külanõukogu, keskmiselt ühes vallas 2-3 külanõukogu, suuremas vallas kuni 5 külanõukogu.

Järvamaal moodustati 42 külanõukogu. Ambla vallas oli kolm külanõukogu. Ambla kn – Linnapä, Kuru, Raka, Vistla, Prümli, Rava, Käravete-Aru, Räsna as, Priimli as, Raka as, Käravete as, Jõgisoo, Ambla alevikega. Jäneda kn – Jäneda, Jäneda mõis, Pirsu, Raudla, Kukevere, Kõrve, Jäneda as, Kukevere as, Roosna kn – Karkuse-Aru, Koigi, Liivaku, Tammiku, Suuga, Kaarevere, Roosna as, Koigi as. Lehte vallas viis külanõukogu. Aegviidu kn – Pillapalu, Aegviidu, Pruuna-Tagakõrve, Aegviidu alevik. Aru kn – Jäneda, Kitseküla, Keelme (Koolme), Läpi, Pruuna-Eeskõrve, Ojaku, Aru as. Lehte kn – Läste, Kelgu, Pruuna, Rägavere, Lehte as, Pruuna as, Tõörakõrve as, Põriki as, Rägavere as, Lehte alevik. Tapa kn – Jootma, Kuru, Tapa, Rauakõrve, Nao, Tõrma, Moe, Tapa as, Niidu as, Imastu as, Moe as. Saksi kn – Kalle-Trilli, Kaarli-Priima, Undla-Piilu, Kolumets, Induniidu, Saksi, Saunaküla, Vahakulmu, Nõmmküla, Karkuse, Lokuta, Lokuta as.

Virumaa moodustati 94 külanõukogu. Teiste seas Undla vallas neli külanõukogu. Kruusimäe-Kadarpiku kn – Kruusimäe-Kadarpiku, Kadrina alevik, Tuulemäe, Vinnimäe, Päre, Laite (Lante) – Sirgu, Tirbiku, Hulja – Uusküla, Hulja-Väljataguse, Hulja, Kriiska, Orutaguse, Saukse, Härjatu (Härjadi). Neeruti kn – Vandu-Eesküla, Vandu-Tagaküla, Neeruti, Jõetaguse, Võduvere, Ristmetsa, Jõepere, Uduküla, Lustimäe, Valgma, Valgma-Mägede, Võduvere-Tagaküla, Pariisi, Aruküla, Metspere.

Järgneb

Aivar Ojaveri

Kuhu jäi tervishoiu- ja sotsiaalvaldkond?

Meie rutakalt arenevas ühiskonnas on just tervishoiu- ja sotsiaalsfäär see, millelt oodatakse, et oleks vähem inimesi, kes pole jätkusuutlikud sammu pidama ühiskonna arenguprotsessidega. Taolistest probleemidest ülesaamisest või nende leevendamisel on professionaalse tervishoiu- ja sotsiaalsfääri roll väga oluline. Eelduseks on tugev erialane teadmiskogemus ja tahtmine tegutseda missioonitundest tulenevalt oma rahva hüvanuks.

Kohaliku omavalitsuse roll ja kohustus on analüüsida hetkel toimivaid arenguid ja korrigeerida perspektiivist tulenevalt mudeleid kui ka arengustrateegiaid eelpool nimetatud valdkondade tõhusaks toimimiseks.

Paraku minul, kui tervishoiu- ja sotsiaalsfääri tundval inimesel, ei osutunud võimalikuks leida viimasest Tapa piirkonna ühislehest “Ühinemise Sõnumed” ei rubriikidest “Valla ülesanded valdkondade lõikes” ega ka “Humanitaarkomisjon tegeleb” midagi eriti olulist tervishoiu- ja sotsiaalsfääri puudutavatest asjadest.

Tuleb anda siiski aru, et arenguvisionid tehes ei unustataks, et elame paraku sotsiaalses mõttes ühiskonnas, milles ei ole märkimisväärselt moodustunud maksujõulist keskklassi, kuid milles on siiski võimalik jõudumööda luua sotsiaalselt küünarnukitunnet ja korraldada tervishoiu- ja sotsiaalsfääri kohaliku omavalitsuse tasandil sedavõrd turvaliselt, et oleks tagatud kõigile elanikkonna gruppidele sotsiaalne

toimetulek ja turvatunne.

Paraku aga artiklis “Valla ülesanded valdkondade lõikes” oli sootuks välja jäetud tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonda puudutavad põhiülesanded. Ka artikkel “Humanitaarkomisjon tegeleb” jättis laialivalgust, mitte midagi ütlevast jutust sotsiaaltöö alal väga kahvatu mulje, kuigi oli autori sõnul justkui tegu huvitavate lähtekohtadega. Kelle jaoks, kas allkirjutanu enda jaoks?

Taoline informatsioon on küll väheldane selleks, et teadvustada oma tänastele valla/linna ja tulevase suurvalla kodakondsetele, et tervishoiu- ja sotsiaalsfääri puudutav arengukäsitlus just kõige turvalisem olema saab. Seda justkui ei olegi!

Sotsiaalse küünarnukitunde olemuse mõistmine ja selle sügav väärtustamine määrab lõppkokkuvõttes nii tänase valla/linna kui ka moodustatava suurvalla arengutaseme.

Arusaamatuks jääb asjaolu, miks ei ole kaasatud loodava suurvalla juhtimisstruktuuri tervishoiuvaldkonda. On see tõesti mittevajalik? Olen arvamusel, et tulevase suurvalla juhtimisstruktuuri üks valdkond peab olema tervishoiu- ja sotsiaalsfäär koos. Ja huvitav oleks edaspidi lugeda lehest ka kavandatavast visioonist nimetatud valdkondade osas.

Inimestel on õigus teada, mida võimul olevad poliitikud ja riigiametnikud plaanivad teha. Kuna olen spetsialiseerunud sotsiaalgerontoloogiale, mis tavainimese jaoks tähendab eaka-

Rita Kaljus on Florida West-University doktorikooli liige

Foto R. Kaljuse eraarhiivist

te elu-oluga seonduvaid aspekte, on mul huvitav teada näiteks, mida on plaanitud ette võtta sotsiaaldemograafilisest survest tulenevatest nüanssidest või on ehk midagi uut plaanitud eakate koduhoolduse organiseerimise ühise meetodi osas, sest nii EL kui ka Eesti ühiskond on kiiresti vananemas.

Sellest lähtuvalt tuleb aga kujundada konkreetsed arengustrategiad ja visioonid. Ümmargused, mitte midagi ütlevad ja seletavad kirjeldused ei rahulda kedagi.

Tegusaid toimetusi soovides

Rita Kaljus,
TPÜ sotsiaaltöö doktorant

Rita Kaljusele vastab ühiskomisjoni esimees Kuno Rooba

Tapa piirkonna haldusreformi humanitaarkomisjoni esimehena on tõsiselt hea meel, et viimasest lehes kõlanud üleskutse avaldada arvamust on leidnud vastukaja Rita Kaljuse poolt.

Komisjoni esimehena on kahju, et Saksi vald ei teinud ettepanekut kaasata Rita Kaljust kui sotsiaalvaldkonnas väga suurt teoreetilist pagasit omavast inimest komisjoni koosseisu. Võimalik, et seda ei võimaldanud eelpoolmainitu tihe töögraafik. Kindlasti oleks siis mitmed artiklis esitatud kü-

simused olemata.

Kindlasti aga arvestab ühiskomisjon kõiki sisulist korraldust puudutavaid ettepanekuid.

Arusaadavalt ei kajasta viimasest ajaleheartiklis lühidalt mainitu kogu komisjoni poolt tehtud tööd. Komisjon koostas 1,5 kuu jooksul väga põhjaliku kokkuvõtte kogu valdkonna kohta. Seda materjali on orienteeruvalt 100 A4 lehekülge.

Võimalik, et oleme ühislehes jätnud mainimata, kuidas toimub haldus-

reformi areng. Komisjonide töö esmane ülesanne oli kaardistada täna seadusega pandud kohustused ja töötada välja valdkonda puudutavad lähtekohad, millest on koostatud selles lehes ilmuvad arengukava alused.

Ühise arengukava koostamini on veel aega, enne seda tuleb teha volikogudel mitmeid olulisi otsuseid. Ühinemise järel algab kindlasti uue valla üldplaneeringu ja arengukava koostamine.

Kuno Rooba

Kas vallutame Saksi ja võtame Lehtse?

Vabariigi valitsus on viimastel päevadel välja tulnud jõulise haldusreformi kavaga. Ajakirjanduses avaldatud esialgsete kaartide järgi liidetakse Tapa linnaga pea terve Saksi vald, Lehtse vald ja Aegviidu vald.

Tapa linnapea Voldemar Nellise sõnul pole Tapa linnal territoriaalseid pretensioone oma naabritele, aga kui ülevalt poolt suunatud reform tuleb, siis tuleb sellest ka võimalikult väheste valudega läbi minna. Praegu on Tapa linnavalitsuse töötajad tööle valitud Tapa linna vajadustest lähtuvalt. Kui liidetakse naabervallad, siis töötajate arv kindlasti peab suurene- ma praeguste naabervaldadega toimetulemiseks.

Praegust skeemi nimetab Voldemar Nellis raudteevala tekitamiseks, sest selle järgi ühineks meiega pikk ja suhteliselt kitsas maariba Aegviidust Nõmmekülani. Küll aga nimetas linnapea mõttetuks seda, et palju lähemad piirkonnad jääksid liitmata.

Näiteks oleks siin Kadrina vallale kuuluv Ridaküla (Imastu-Vanamõisa-Põima) ja ka endised sõjaväepoliigooni maad, millel side Kuusalu vallaga üsna nõrguke.

Juhul, kui tekib selline vald ja ka maakondi liidetakse, oleks meil vast kõige mõttekam minna Harjumaale keskusega Tallinnas, kui jääda ühisele Virumaale keskusega Jõhvis. Sidesed Jõhviga on Tapa linnal sama hästi kui olematud, seevastu Tallinnas on asjatoimetused sagedased.

Sügisel toimunud (1999. a) valimiste ajal tehti Lehtse vallas rahvaküsitlus, mida arvavad vallaelanikud valla edasise tuleviku kohta. 50% arvas, et vald peaks säilima samades piirides, 36% arvas, et vald võiks jaguneda erinevate omavalitsuste vahel, 8% arvas, et Lehtse vald peaks liituma tervikuna mõne omavalitsusüksusega ja ülejäänud 6% arvas midagi muud. Voldemar Nellise huumoriga visatud repliik kõlas, et isiklikult po-

Einar Kivisalu on praegu Lehtse valdavalitsuse liige

Foto Heiki Vuntus

leks tal midagi selle vastu, kui tema majavaldus (Jänedal) oleks Tapa territooriumil.

(“Sõnumed” nr 7, 15. aprill 2000)
Einar Kivisalu

Loodava valla arengu üldpõhimõtted

Algus lk 1

Valda läbib Piibe maantee on rekonstrueeritud.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile on esitatud taotlus elektriraudtee Tapani väljaehitamise lülitamise kohta Euroopa Liidust raudtee infrastruktuuri arendamise projekti koosseisu.

Infosüsteemid

Interneti leviga on kaetud kogu valla territoorium. Juurutatud on elektrooniline asjaajamine.

Pumbajamad, veevärk, kanalisatsioon

Välja on töötatud ja koostatud kogu valda hõlmav ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava, mille teostamiseks on taotletud lisavahendeid Euroopa Liidu struktuurifondidest ja muudest vallavälisest allikatest.

Valla asulates, kus elab vähemalt 200 elanikku, on välja arendatud ja toimib kehtivatele nõuetele vastav ühisveevärk ja ühiskanalisatsioon.

Elamumajandus

Koostatud on Ühisvalla elamumajanduse arengukava. Jätkuvalt toetatakse korteriühistute moodustumist. Elamumajanduseks planeeritud territooriumitel on taotletud maade mu- nitsipaliseerimist.

Jäätmeäritlus

Koostatud on Ühisvalla jäätmeäritlus. Välja on töötatud ja rakendatud nõuetele vastav keskkonnasõbralik jäätmeäritlussüsteem.

Likvideeritud on Jänedal küla ja Lehtse aleviku masuühihooldad. Jätkatakse keskkonnaseiret Ühisvallas.

Heakord ja haljastus

Välja on töötatud valla heakorra- ja haljastuskava. Projekteeritud on uued puhkealad (piknikukohad, kii- ge- ja lõkkeplatsid, mänguväljakud).

Likvideeritud on lokaalsed prügi- mäed ja rakendatakse meetmeid nende tekke vältimiseks. Kord aastas organiseeritakse ja viiakse läbi heakorranädal. Arendatakse Kalijärve puhkepiirkonda. Elamurajoonides on uuendatud laste mänguväljakud. Külade spordiväljakute ja mänguplatside rajamisel tehakse koostööd küla- seltsidega.

Kasutuseta seisvad ja varisemisoh- tikud hooned ja rajatised on lammutatud ning territoorium korrastatud.

Valgejõe põhi ja kaldad on puhas- tatud ja taastatud on Tapa Valgejõe- äärne ujumisbassein.

Korrastatud on Tapa linna vana kalmistu, inventeeritud linna kalmis- tu ja loodud kalmistu andmebaas.

Nime- konkurss

Tapa piirkonnas loodavale uuele omavalitsusele nime leidmiseks

Toimub avalik konkurss uuele loodavale omavalitsusele (Tapa linn, Saksi vald, Lehtse vald, Kadrina valla Ridaküla) nime leidmiseks.

Konkursi tingimused:

1. Nimi peab olema kooskõlas Eesti Vabariigi seadustega (Kohanimede seadus § 9).
2. Eelistatud on nimi, mis on paikkonnas tuntud ja levinud või mis on tähtis aja- või kultuurilooliselt.
3. Arvesse võetakse nimepakkumised, kuhu on lisatud nimepakkaja täpsed kontaktandmed.
4. Nimi peab sisaldama sõna “vald”.
5. Kõik nimekonkursile esitatud pakkumised saata Tapa linnavalitsusse märgukirja “Nimekonkurss” all.
6. Konkursi lõpptähtaeg on 10. september 2004. a.
7. Linnavalitsus kogub saabunud ettepanekud loodava valla nime osas ja edastab need nimekomisjonile.
8. Nimekonkursi võitjale määrata rahaline preemia 5 000 krooni. Kui sama nime pakkus mitu inimest, loositakse preemia välja võitjani- me pakkujate hulgast. Preemia jagamisele ei lähe.

Arvi Palmalu, nimekomisjoni esimees

Mis on ühinemisleping?

Kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse eel- nõus on paragrahv, mis sätestab ühi- nemislepingu kohustuslikkuse. Järg- nevalt toome väljavõtte seaduseel- nõust, informeerimaks elanikke ühinemislepingu sisust.

“§ 9¹. Ühinemisleping

(1) Haldusterritoriaalse korralduse muutmist taotlevad volikogud korraldavad ühinemislepingu koostami- se, kus sätestatakse järgmised küsi- mused:

1) omavalitsusüksuse nimi, staatus ja sümboolika kasutamine;

2) haldusterritoriaalse korralduse muutmise kaasaevate põhimää- ruste ja teiste õigusaktide muutmise;

3) õigusaktide kehtivus (kuni uute õigusaktide kehtestamiseni kehtivad senised õigusaktid edasi sellel terri- toriumil, kus nad olid kehtestatud);

4) arengukavade kehtivus;

5) ametiasutuste ja ametiasutuste hallatavate asutuste struktuuride ja töötajatega seotud küsimused;

6) haldusterritoriaalse korralduse muutmise kaasaevate võimalike organisatsiooniliste ning eelarvelis- te ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahenda- mine;

7) ühinemislepingu kehtivuse täht- aeg;

8) muud vajalikuks peetavad küsi- mused.

(2) Ühinemislepingule lisatakse: 1) seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise põhjendus ja terri- toriumi suurus (pindala) ning ala- liste elanike arv;

2) haldusterritoriaalse korralduse muutmise otsustanud valdade või linnade auditid;

3) kaart mõõtkavas 1:50 000 ühine- va omavalitsusüksuse kohta, kus on märgitud ühinemist taotlevate oma- valitsusüksuste senised piirid ja uue

ühinenud omavalitsusüksuse piir. Kui omavalitsusüksused ei ühine tervikuna või kaasneb ühinemise- ga mõne omavalitsusüksuse terri- toriumiosa ühinemine, siis lisatakse kaardile piirikirjeldus koos piiri- koordinaatide äratoomisega selle piirilõigu kohta, mis ei kattu oma- valitsusüksuse seniste piiridega.

(3) Kui omavalitsusüksused kavatses kohaliku omavalitsuse üksuste ühi- nemise soodustamise seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud ühinemistoetust kasutada investeringute finantseerimiseks, tuleb ühinemislepingule lisada haldusterritoriaalse korralduse muutmise kaasaevate investee- ringute tegemise põhjendus ja eel- arve.

(4) Ühinemisleping ja selle lisad pannakse avalikkusele tutvumiseks välja, tagades nimetatud dokumen- tidega tutvumise võimaluse ning määrates ettepanekute ja vastuväi- dete esitamise tähtaja, mis ei või olla lühem kui kolm nädalat väljape- ku algusest arvates.

(5) Ühinemislepingule lisatakse volikogudele esitatud ettepanekud ja vastuväited ja öiend, milles näi- datakse nende saabumise kuupäev, esitaja ja volikogudes läbivaatamise tulemus.

(6) Ühinemisleping ja selle lisad kin- nitatakse asjaomase volikogu otsu- sega. Kui haldusterritoriaalse korralduse muutmise kaasaevate mõne haldusüksuse piiride muutmise, kin- nitatakse ühinemisleping ja selle li- sad ka valla või linna volikogu poolt, mille piire muudeti. Kui valla või lin- na volikogu, mille piire muudetak- se, ei kinnita ühinemislepingut, lõ- petatakse menetlus valla või linna piiride muutmise osas.

(7) Pärast ühinemislepingu kinnita- mist volikogude poolt avalikustatak- se see koos lisadega valla või linna veebilehel. Ühinemisleping avalda- takse Riigi Teatajas.”

Tapa linnapäev 13. ja 14. august 2004

13. augustil

kell 16 Spordivõistlused
kell 21 Pidu telgis (Karaoke)

14. augustil

kell 8–15 Laot - kesklinnas
kell 10 Linnapäeva avamine – suurel laval telgi juures
kell 10–14 Turuplatsil avatud infotelk Tapa piirkonna haldusreformi tutvustamiseks. Huvilistega kohtuvad ja küsimustele vastavad ühinevate omavalituste juhid.
kell 10.15 Isetegevuslaste kontsert
kell 10–15 Käsitöönäitus – kultuurikojas
kell 12.30 Õllejooks Viru Õllega – kesklinnas
kell 13 Vene Draamateatri etendus “Klounidel külas” – Valge- jõe saarel
kell 15 Kanuuralli – Valgejõel
kell 18 “Laulge kaasa” salvestus – kesklinnas - Reet Linna, ans “Jam” (saade eetris 2. okt, kordus 9. okt)
kell 21 Simman ansambliga “Jam” – telgis

Tapa piirkonna ühisleht ÜHINEMISE SÕNUMED

Aadress: Arenduskoda, Roheline 19, Tapa
tel/faks 322 0026, arenduskoda@tapa.ee
Peatoimetaja: **Heiki Vuntus** - 322 0026, 5648 5208,
heiki@tapa.ee
Toimetus: **Andres Mandre** - 325 2328, 504 0408,
amandre@online.ee
Enn Mälgand - 325 1845, 5341 8330,
enn.malgand@kadrina.ee
Küljendaja: **Liina Kald** -
Trükitud AS Trükikoda Trükis.
Trükiarv 4500. Ühisleht ilmub 2004. aastal 6 korda.

ÜKS PILT

Ühisvalla arengukava aluste koostamisel on Andres Mandrele (vasakul) ja Vahur Leemetsale asendamatuks abimeesteks laptop'id (kaasaskantavad arvutid)

Foto Heiki Vuntus